

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی فسا
دانشکده پزشکی

پایان نامه برای اخذ درجه دکترای پزشکی عمومی

عنوان :

بررسی رابطه سواد سلامت و سلامت روان در بین کارکنان دانشگاه علوم پزشکی فسا در سال ۱۳۹۸

استاد راهنما :

اعظم نامدار

استاد مشاور:

عزیزالله دهقان

توسط:

محمد علیخانی

شهریور ۹۹

شماره پایان نامه: 97474

چکیده:

بررسی رابطه سواد سلامت و سلامت روان در بین کارکنان دانشگاه علوم پزشکی فسا در سال ۱۳۹۸

مقدمه: یکی از مهمترین ابزارهای توسعه در هر کشور نیروی انسانی می باشد. عوامل مختلفی بر روی بازده شغلی و بهره‌وری نیروی انسانی در هر سازمان اثر گذار می باشد که یکی از مهمترین این عوامل سواد سلامت و سلامت روان افراد می باشد. این مطالعه به بررسی رابطه سواد سلامت و سلامت روان در بین کارکنان دانشگاه علوم پزشکی فسا در سال ۱۳۹۸ پرداخته است.

روش بررسی: این مطالعه یک مطالعه توصیفی- مقطعی بود که بر روی ۲۸۸ نفر از کارکنان معاونت های مختلف دانشگاه علوم پزشکی فسا به روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای انجام شد. ابزار جمع آوری اطلاعات شامل سه پرسشنامه: اطلاعات جمعیت شناسی، پرسشنامه سلامت عمومی (GHQ28) شامل ۲۸ سوال و چهار مقیاس فرعی و پرسشنامه سواد سلامت جمعیت عمومی ۱۸ تا ۶۵ سال ایرانی (HELIA) شامل ۳۳ گویه و ۵ حیطه بود. داده ها با استفاده از آمار توصیفی و تحلیلی با در نظر گرفتن سطح معناداری ۰/۰۵ و ضریب همبستگی پیرسون مورد تجزیه و تحلیل در نرم افزار spss22 قرار گرفت.

یافته ها: میانگین سنی افراد مورد مطالعه $25 \pm 7/36/65$ سال بود. ۱۸۳ نفر از نمونه های مورد بررسی زن (۶۳/۵) و مابقی مرد بودند. نتایج نشان داد امتیاز سواد سلامت نمونه های مورد مطالعه در محدوده مرزی بود ($18/9 \pm 62/67$). نمره کل سلامت روان $15/13 \pm 26/21$ (مشکوک به اختلال) بدست آمد و زنان از سلامت روان مطلوب تری برخوردار بودند. در بین همه ابعاد سواد سلامت بیشترین امتیاز مربوط به بعد فهم و درک (۷۲/۸۱) و کمترین امتیاز هم مربوط به بعد تصمیم گیری (۶۲/۰۸) بود. در بین همه ابعاد سلامت روان بیشترین امتیاز مربوط به بعد کارکرد اجتماعی (۷/۵۳) و کمترین امتیاز هم مربوط به بعد افسردگی (۴/۸۲) بود. بین نمره کل سواد سلامت با سن، وضعیت تاهل، نوع معاونت ارتباط معنادار آماری وجود داشت ($P < 0.05$) همچنین بین نمره کل سلامت روان با سن، درآمد ماهیانه و نوع معاونت

ارتباط معنادار آماری وجود داشت ($P < 0.05$). بین سواد سلامت و سلامت روان ارتباط متوسط، معکوس و معنادار با ضریب همبستگی (-0/449) و p value کمتر از 0/001 یافت شد.

بحث و نتیجه گیری: میانگین امتیاز سواد سلامت در افراد شرکت کننده در این مطالعه که از واحدهای مختلف دانشگاه بودند در محدوده مرزی قرار داشت. نمره کل سلامت روان در نمونه های مورد مطالعه مشکوک به اختلال بود و سلامت روانی زنان بهتر از مردان بود. همچنین بین سواد سلامت و سلامت روان رابطه معنادار و معکوس یافت شد. لذا به نظر می رسد انجام مداخلاتی جهت ارتقای سطح سواد سلامت و سلامت روان کارکنان مورد نیاز است.

واژگان کلیدی:

سواد سلامت، سلامت روان، پرسشنامه سلامت عمومی (GHQ28)، پرسشنامه سواد سلامت جمعیت عمومی ۱۸ تا ۶۵ سال ایرانی (HELIA)، دانشگاه علوم پزشکی فسا

Abstract:

The relationship between health literacy and mental health among staff of Fasa University of Medical Sciences in 2019

Introduction: One of the most important development tools in any country is manpower.

Various factors affect the job efficiency and productivity of human resources in any organization, one of the most important of which is the literacy of people's health and mental health. This study examines the relationship between health literacy and mental health among employees of Fasa University of Medical Sciences in 2019.

Materials and Methods: This study was a descriptive cross-sectional study that was performed on 288 employees of different departments of Fasa University of Medical Sciences by stratified random sampling. Data collection tools included three questionnaires: demographic information, general health questionnaire (GHQ28) including 28 questions and four subscales and health literacy questionnaire of Iranian general population aged 18 to 65 years (HELIA) including 33 items and 5 areas. Data were analyzed using descriptive and analytical statistics with a significance level of 0.05 and pearson correlation coefficient in spss22 software.

7.25 years. 183 of the samples were ± **Results:** The mean age of the subjects was 36.65. female (63.5) and the rest were male. The results showed that the health literacy score of 18.9). The total mental health ±the studied samples was in the boundary range (62.67 15.13 (suspected of having a disorder) and women had better mental ±score was 26.21

health. Among all dimensions of health literacy, the highest score was related to the dimension of understanding (72.81) and the lowest score was related to the decision dimension (62.08). Among all dimensions of mental health, the highest score was related to the social function dimension (7.53) and the lowest score was related to the depression dimension (4.82). There was a statistically significant relationship between the total score of health literacy and age, marital status, type of deputy ($P < 0.05$). Also, there was a statistically significant relationship between the total score of mental health with age, monthly income and the type of deputy ($P < 0.05$). A significant moderate and inverse relationship was found between health literacy and mental health with a correlation coefficient (-0.449) and a p value of less than 0.001.

Conclusion: The results showed that the average score of health literacy in the participants in this study, who were from different units of the university, is in a boundary range. The total score of mental health in the study samples was suspected to be abnormal and the mental health of women was better than men. also, a significant moderate inverse relationship was found between health literacy and mental health so it seems that interventions are needed to improve the level of health literacy and mental health of employees.

Keywords: Health Literacy, Mental Health, Fasa University of Medical Sciences